

KEMENES VIDÉK

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Egy évre
Fél évre
Ss

Felbősz szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Celldömölék, D ö m ö i k - utca, Gombás ház — Ide inté-
sendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindenféle
küldemények.

Magyarország megenben.

A külföld, vagy ha úgy tetszik: „a művelt nyugat“ tulajdonképpen mértékét alkalmazzuk mindig velünk szemben. Volt ebben egy jó rész tájékozatlanság, lehet mondani tudatlanság az hogy viszonyainkat, kulturánkat, kulturális fejlődésünket bírálta, de nagyobb adózást a rosszakarai, a gyűlölet-eg, a lekicsinylés serpenyőjébe, a mit meg belső elcsúszásaink nek és derék osztrak testvéreinknek köszönhetünk.

A mi nekünk haladást, gyarapodást, civilizációt jelentett, az Ausztrián keresztül a legsötétebb és legferdebb világításba került külföldre és az emberi gyarlóságnal fogva, inkább vették késpenznek a sokat rosszat, mint a kevés jót. Ez aztán teljesen hamis vélemények és nézetek alakultak ki nemzetünk felől s hasztalan kísérletük megellen-yozni ezeket a tudatos n hamis és megalázó ítéleteket, a külföld sajtója rövidesen bánt el velünk. Ha Ázsiához való tartozandóságunkról esett szó, akár hasábokat szántak nekünk, ha kvalitásainkról kellett megemlékeznünk, háromnegy sorban elintézték bennünket.

Az idő azonban tértől fordult; ellenségeink talán még jobban megszáporodtak, de nemzünk szívóssága, öntudatossága, szorgalma és rátermettsége megküzdött megannyi akadályllyal és kilépve szük

kereteiből, átmérészkedett az ország határain túl is.

A nálunk gyakran megfordult külföldiek mindig kedves emlékekkel mentek vissza hazájukba, de mire haza értek, a mámor epárolgott fejükből s csupán arra emlékeztek, hogy itt szívélyes fogadtatásban részesültek, szóval ettek-ittak banketteztek és szálló ige lett az a rövid elcsépett ítelet róluak, hogy lovagias, vendégszerető nemzet vagyunk.

Nem csoda tehát ha kezdetben félve, bár sok önbizalommal és fiatalos hévvel mentünk ki a világba. Előbb irodalmunkkal, majd festőművészetünkkel, majd zenénkkel. A külföld kissé bámolt, de azért fukarkodott a dícséretekkel. Később egyes szindarabjaink az egész földet bejárták, ekkor már elismeréssel is adóztak nekünk és hosszasan foglalkoztak velünk. Mi azonban itt sem állottunk meg. A biciónk tüze nem lohadt le, sőt nagyobb tetterővel, fokozottabb ügyekeszettel törtettünk célunk felé, azon cél felé, hogy ne csak egyes körök, csoportosítok tudjanak róunk, hanem idegen nagy nemzetek egész tömegei is hirdeljék, hogy a magyar faj, a magyar nemzet, a műveltség, a tudás, a kultúra ama fókán áll ma már, hogy méltán helyet foglalhat a nyugati nemzetek mellett s ezeknek szemernyit se kell szegyenkezniük ezen szomszédság miatt.

A magyar sportnak, a magyar testezés bámulatos fejlettségének köszön-

hetjük azt a csodát, hogy a mit alig-alig sikerült elérnünk sajtónk, irodalmunk, szépművészeink révén. azt egy csapásra, egy hónapon belül nyélbe ütöttük. Néha rugásnak, sport nyelven: goal nak, köszönhetjük, hogy Németország, Anglia és a többi nagy államok világot sajtói anyai, dícséret, oly sok nagy írtak bő részletességgel rólunk, hogy szinte hinni se merjük

Derék labdarugóink ügyességének, feyelemzettségének tulajdoníthatjuk, hogy egyszeriben világhírré tettünk szert és hogy tudomást szerzettek róluak, mert még a kiváló sportolók hazájában. Angliában is diadalmaskodtak az ottant footballisták felett.

A legrutabb irigységnek, a leggonoszabb rosszakaratsnak is meg kell hajolnia nemzetünk nagy képességei, kitűnő hajlandóságai előtt, melyek mindenkép arra predestináltak bennünket, hogy kis nemzet létünkre az elsők mellé szegődjünk.

Sikereink azonban ne kábitssanak el bennünket, sőt még nagyobb józanságra és önuralomra serkentessenek, bennünket. Ne álljunk meg a félúton. bátran és bölcsen töremsünk előre. Vagy súlyt helyezzünk testi nevelésünkre, a sport megannyi ágát műveljük.

A test erősítésére, jedzésére, fordított idő elvon megannyi ártalmas, haszontalan dologtól. Az ép test: egészséges lelke, üde szellemet, vagy önbizalmat és hatalmas

A rongyos.

Írta: Balassa Emil.

Éjjel volt és Bór hazafelé bandukolt. Ma kissé korábban hagyta ott a szurkos lebujt, a hol éjjelenként állandóan tanyázott és a hol tekintélye volt, mert az idő még nem tudta teljesen lemosni Bórról a régi jólét nyomát. Ma még lakozott benne egy kis józanság és ez régi, keserű gondolatokat ébresztett agyában. Nem szerette a józanságot. A gondolatok körülfojták, kinosták és hajtották ki az utcára.

Voltaképpen nem is tudta, hogy merre megy. Csak ment, dülöngélt, áldogált a sötét utcán, öklével meg-megdöngötte a vasredőnyöket és igyekezett nem gondolkozni. Sok meggülepedett keserűség haborgott benne és minduntalan a feleségét látta. Az asszony, a mely ábrándozó volt és a száját, a mely gögösen, a két szögletében lefelé görbült és a királynéhoz tette hasonlóvá.

Megállt egy gátlámpánál, hátra szegte a nyakát és belebamolt a lámpába. A láng vörös és Bór szemét elöntötte a könny. Sirt és öklével verte az arcát, a fogait és rongyos cipőjével rugdalta a lámpa tövét, mintha kikarná a dűnenti. Egyedül volt a hosszú utcában. Háta a lámpának támasztva, úgy érezte, hogy fejét belülről valami marja. Megint a felesége arcát látta és gyűlöletesen kapott utána. Ugyanaz a gyűlölet, a mely akkor támadt benne, mikor az asszony könnyelműen és gögösen elhagyta, újra

feltámadt benne, csakhogy erősebben és öntudatosabban. Látta magát, mint társatánul, rongyosan és kabultan lódörög lebujtól-lebujtba, és az asszonyt okozta ezért. Neha messziről, ólálkodva látta az asszonyt, mindig más férfi karján és ilyenkor hazament és lefeküdt a földre és sirt. A józanság ritka pillanataiban összehasonlította mostani, züllött állapotát a régivel, mikor még pénzt keresett és csak vasárnap ment a vendéglőbe, akkor is a felesége karján s ez az összehasonlítás elkésztette.

A páras éjszaka hüvössége belopódzott a kabátja alá és borzongatta a gerincét. Csipdede arcát azokon a hosszú, sávalaku helyeken, a hol a vastag könnyesepek végig szaladtak és nedvesség, sikamlósság tettk az arebőrét. Fáradt volt és azt hitte, hogy nem is tud többé elmozdulni a lámpa mellől. Egy lány mindjobban közeledett feléje. Csalogatta a pánka gós, a mely Bór száján egymásra torlódvá gomolygott kifelé és mikor a férfi közelebe ért, megcirógatta arcát. Bór megvetően rugott egyet a leányon és aztán dühösen morogva, odább dülöngött.

Lassan ment. Majd megállt és gondolkodott. Tudta, hogy melyik kávéházban tanyázik most az asszony. Es bizonytalan letepkelt, a fejét lefogasztva ment arra felé. Szinte önkénytelenül.

A kávéház előtt megállt, kora-zott a zsebében és érezte, hogy csőrög benne néhány pénz. Aztán bement a nagy füstös helyiségbe, a melyben már alig lézengett néhány füstös alak. Cognacot rendelt. Sokat! Egymásután ivott és miközben jóleső melegség szaladtalta

be a testét. Felénk, lopva a kis kúldnásba felé pislogott. Nem tudta tisztán, hogy mit akar, csak érezte a vágyat, a mely szomszaja az asszony látását.

Ehes is volt. De nem bánta. Nézte a márc ványasztal pettyes fölkeit, melyek fantasztikus alakokba csoportosulva táncoltak, vibráltak a szeme előtt.

Sokáig bámolt így a szeme elé. És mikor már egyedül volt a nagy helyiségben, látta, a mint a pincér a konyha melletti sarokban bebiskolt és felszigazott kezeleté hallani véto az elfüggönyözött fülkében levők karjogtatásá. Úgy érezte, valami nagy, tiszta világozás fogja körül és tágra nyit szemmel hallotta a felesége kacagását. Underodott a vistről. És mégis felkoppott egy poharat és kiírta. A hideg víz metszette a torkát és eszelekvésre serkentette. Lassan odacsuszott a függönyös ajtóhoz és halgatózkodott. Be akart menni.

Elfojtott lármát hallott és néha nevetést is. Főlemelte az öklét, hogy bezzsa az ajtót, de aztán megint leeresztette. Megijedt a azokatlan környezettől, a mely bent találni véit és a melyet már előre elképzelt.

Felt. Odabenn tapsoltak, csőrömpöltek, a sok nő hang közül a felesége hangját is hallotta. Aztán egy rekedt hang szavainál kezdett. A többiek röhögtek és poharuk fenekét csapkodták az asztal lapjához.

Fejét az ajtófélfának támasztva lehunyta a szemét. Látta magát, a mint bent a szobában elegans urak közrefogták és nevetnek rajta. A

tetterőt jelent. És nemzetünknek acélos idegzeti, edzett lelki és öntudatos férfiakra van szüksége, kik mindenkor mindenben megállják a helyüket és csak ilyen férfiakkal érhetjük el egy erős, egységes jólétben élő nemzet kialakulását.

A kisiparosok és kontárok.

A kisiparosok érdekében számtalan újdonság akciók látunk, de mindezek célhoz nem vezetnek és pedig azért, mert e törekvések részletekre terjesztettek ki és nem a rosszul lerakott fundamentum javítására irányulnak.

A kisiparosok helyzete éppen azért ma súlyosabb mint az valaha volt, a kisiparost nem pártolja eléggé sem a törvény sem a közhatalóság, ellenben adókkal és mindennemű terhekkel nagyon is megvanak látogatva.

Legsúlyosabb teher az 1884. évi törvény, mely nem biztosít részükre semmi előnyt. Ezen törvényt, melyet pedig a kisiparosok érdekében hozott a parlament abból a célból, hogy a kontárok eltávolítottak legyenek az illetéktelen munkából, tágkörű intézkedései miatt éppen az ellenkező eredményt szüli.

A kontárok ahelyett, hogy kiszorultak volna, inkább megtisztasodtak és a tisztességtelen verseny ma sokkal nagyobb mint a mekkora volt a törvény életbe lépte előtt. A törvény kiforgatása, avagy bárhova leendő alkalmazása teljesen az illető tisztviselő lelkismeretétől függ. Sőt nem mondunk magot mikor azt állítjuk, hogy még iparigazolvány sem kell, mert anélkül ma már éppen annyian dolgoznak mint azzal. És dolgoznak is, mert a hatóság legtöbb esetben felmenti őket vagy ha már fel nem mentheti, akkor olyan enyhe büntetést mér rájuk, hogy azt a kontárok fel sem veszik. Kiállják vígan az egynapi büntetést és dolgoznak tovább. Megtörténik nem egyszer, hogy a kihágás alól felmentik azzal az indoklással, hogy nem dolgoznak iparszerűen.

Ez a körülmény minden esetre mélyen sérti a kisiparosok érdekeit, már csak azért is, mert ma már az iparos táborcot felsem veszik, ha legalább három polgári osztályt nem végzett, hogy pedig iparos lehessen, még 3-5 évig

kell segédeskednie míg végre önálló lehet, tehát az önállóságért 15-16 évig tanul, míg a kontárok legtöbbször iskolába nem is jártak, ipart annál kevesebbet tanultak.

Méltatlan és bosszantó az is a kisiparosra nézve, hogy ha iparigazolványt kér a hatóságtól, legszigorúbban követelik a képesítés igazolását, hanem a kontároknak ezt minden áron kieszközik.

Igy jutottunk oda, hogy ma több a kontár mint a tanult mester és sokkal nagyobb a tisztességtelen verseny, mint volt azelőtt.

Vajjon miért nincs meg a végzett iparosoknak az a kiváltsága, mint minden végzett embernek? Miért ne lehetne törvényt hozni arra is, hogy az illető iparágat más ne művelhesse csak az, aki arra képesítést szerzett? Hiszen az iparos is éppen úgy küzd az ipar elsajátításáért, mint bármelyik végzett ember.

Vajjon elfog-e jönni az idő, melyben vége szakad a régi rendszernek s a kisiparos végre a megérdemelt védelemben fog részesülni.

Meghívó.

A Kemesaljai Közgazdasági Hitelbank Részvénytársaság (székhelye Celdömölk) rendes közgyűlése

1912 évi február 3-án, délelőtt 10 órakor Celdömölkön, az intézeti székház tanácsstermben fog megtartani, melyre a t. részvényesek meghívotnak.

Tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A tisztviselői jövedelem felosztása iránti intézkedés.
3. Igazgatóság választása.
4. Felügyelő bizottság választása.
5. Indítványok.

A közgyűlésen csak azok a részvényesek vehetnek részt kik részvényeiket 1912. január 25-ig az intézetnél depontálták.

Az 1911 évi mérleg — az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéssel az intézet hivatali helyiségében betekinthető és 1912 január 25-től nyomtatott példányban átvethető.

rongyos, beesett arcu, csapzott hajú, vén csavargó ott áll a falai urak előtt és azok mulatnak rajta, ő pedig áll, zavartan barmul, hebeg és tántorog, mintha a lábát ráncigálna valaki.

A varnek megint vége volt. Megint tapostak. Nem! Most nem megy be. Majd máskor.

Visszament az asztalhoz és rumot hozott. Egy egész vizes pohárral. A pohár felét egy hajtásra kiitta, aztán remegő kezével a mely férről volt, mint az izsó vas, egy fél pohár vizet hozzá töltötte a meg maradt rumot, hogy több legyen. És lassan szűrésigete. Miközben nyelte a kutyaleköt, úgy látta, mintha a teremben kétszer annyira világosodna a földig, majd villámgyorsan visszazugranak a tetőre és ezt az örökletes ugrást mind gyorsabban és vakítóbban végik.

A mi pénz zsebében volt, kiszórta az asztalra és kitartogott az utcára. Megcsapta a hűvös levegő. Közlekedett a hajnal. Valami kekes világosság takarta be az utcát, a mely sáros volt az előző napi esőtől.

Mégis csak sóvárgott az asszony után. Ugy érezte, hogy meg akarta ütni. Ha öklével az arcába vághatta és hátulról megmarkolhatta a nyakát. — Aztán, mint valami kő, úgy gomolygott előtte az asszony hajának illata. Érezte az illatot és az arca verpirossá vált. A szemét lehunyta és már tisztában volt azzal, hogy mit tesz. Elmegy az asszonyhoz ajaklására, úgy ron-

gyosan és roskadozva és sirni fog egy jó szóért és megcsókolja piciny saruját. Ennél a gondolatnál sokat időzött és kejelegve gondolt a puha fészekre, a melyben néki is juttat majd az asszonának egy kuckót. Ennyi elég lesz.

Átment a kocsiuton. Az út közepén megállt és nevetett. Majdnem elcsuszott a nagy sárban. Egy kocsi jött feléje. Felpillantott és látta benne az asszonyt egy férfi oldalán. Nem tudta, hogy mit cselekszik, hadonászott a kezeivel, a kocsi mellé ugrott és tántorogva beledőlt a kocsi középebe. Az asszony felsikoltott és irtózva nyújtotta maga elé a két kezét.

— Te... te... nyomorult... — morgogta Bőr buta mosolygással és meg akarta ölelni az asszony lábát.

— Dobja ki! — sikoltott az asszony és az elegáns ur megfogta a rongyos piszkos csavargót és villámgyorsan lelépte a kocsirol. Aztán közelebb ült-ek egymáshoz és összebujva jóízű nevetésre fakadtak.

— Ugyan? Csak nem gondolja? — mondta nevetve az asszony és a kocsi tovább gördült.

A rongyos alak végigest a sáros földön és be hunyt szemmel, két kezével a sárba markolászva dörnyösölni kezdte az arcát sárral kényelmesen kinyújtózkodott és mosolyogni kezdett.

H I R E K.

— A zirci apát beiktatása. A király által megerősített a rendfőúr által megválasztott Békési Remig dr zirci, pillisi, pasztói és szentgöthárdi ciszterci rendű apátok apátját e hó 6-án történt beiktatása alkalmából rendfőúr gyűlésén husonnégy évig üdvözölték. Az apátot ez alkalomból a vallás és közoktatásügyi miniszter kinevezte az országos közoktatásügyi tanács tagjává.

— Halálozás. Bisztricsányi Ödön gyógyszeriarost és családját súlyos vesztés érte, szerette leánya Janka e hó 15-én este 7 órakor hosszas betegkedés után elhunyt. Szerdan temették nagy részvét mellett.

— A Bisztricsányi per vége. Hamis vád büntette és ragamázás vádjára mint vádolt Bisztricsányi Aladár volt egyháza-kezesi körjegyző ügyében a győri kir. ítéltől 1911 év december hó 20-án 2256/1611 3 sz. ítéletével a következő végzetést hozta: A kir. ítélt tábla a Bp. 423 §-ának 6-ik bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezi a bűnvádi eljárást megszünteti. Tehát az a. n. idején nagy sort vert, s többek közt a helyi „Kemesaljai” című lapban is nagy dobbal hirdett törvényeségi ítélet hatályon kívül helyezett és az eljárás csak azért le t. becsünte ve. m. r. a vádolt időközben elhalt, s az a. t. a. t. d. i. igazságügyi igazgatást elküldte. Szeretett *Mrs. János* parasztszámvevő pedig az a. t. a. t. d. i. igazságügyi ítélete hatályon kívül helyezett t. t. j. s. elégtételt nyert.

— Szent Antal jótéteményei. A helyi apatsági templom Szent Antal püspökének 1910 augusztus 1-től 1911 december 31-ig összesen 1922 kor. 74 fillér könyörödöt nyújtott össze. Ebből lakásbérre ki szótunk 881 korona. Isztr. 544.20 koronát, úsztr. 143 koronát, hu. r. 31 koronát, fara 14 koronát, l. u. r. 27 koronát, pénzbeli segélyre 204.60 koronát, összesen 1844 kor 88 fillert. *Bán János, Tatars György*

— A kath. Legényegylet mulatsága. A Celdömölkön a t. nevigam. s. s. műkedv. l. o. előadások sorozatát a múlt va. árn. a kath. legény gylet nyitotta meg a „Koroná” szál ó. n. gyte. mében. A nem várt látogatottságnak s anyagi sikernek örömdet műkedv. előadásos színe került Kasza Vilmos 3 felvonásos népsziműve, az „Erdők kiralya”, melyen szereplők oly remekül adták elő a darabot, hogy egyenként kiemelendők volnának a műkedvelőkhöz képest végzett kitűnő előadásukért. Azonban nem mulaszthatjuk el megemlíteni *Bán János* plébános fáradságtalan buzgóságát, a midőn a legnagyobb munkát, a darab rendezését tegernyi elfoglaltsága mellett oly sikeresen magára vállalta és elvégezte. Az élvezetes estély munkájának oroszlanrészre az ó. vallára nehezedett. Köszönet érte az élvező hallgatóság városunk közönsége nevében. Az előadásos az adományok és felülfizetések meg folyton érkeznek az egylet' előkéségehez. Felülfizetések névsora: *Hollozy Rupert* apát 20 kor, özv. *Szógyenyi Ferencné* grófnő 15 kor., *Maróhy László* és *Raffel Mihály* 10—10 korona, *Raffel Jenos, Celdömölköi új. önképző kör, Gefin Lajos, Göttmann Bódog, Szabó Karoly* 5—5 K., özv. *Wallis Gyuláné* grófnő 10 K., *Lunc Alajos, Hethessy Elek dr., Kelemen Tivadar* 4—4 kor., *Vass János, Bognár János, Szoldos Erzsébet, Mizeri Sándor, Horváth Jenő, Dencs Gyuláné, Fényesi Ferenc, Novak Ferenc, Pálincás Géza, Málnási Antal* és *Takács György* 3—3 korona, *Szalay János* 5 K., *Heimler testvérek* 4 korona, *Toth Ferenc* 3 K., *Zeloni Lajos, Holpért N. Hudecz Lajos, Patyi Jónás, özv. Deim Sándorné, Szeiler Antal, Honig Sámuel, Rosta János, Szita György, Baross Imre, Simon Sándor, Dinkgreve Nándor, özv. Deutchbauer Ignácné, Varga István, Berkes János, Horier János, Szalay Lajos, Nemet Markus, Lichtsein Gusztav, Szigeti István, Schábel János, Somogyi Aladár, Záborszky Sándor, Polcer Ferenc, Deli József, Németh Imre, Maic Antal, Zechmeister Viktor, Kisfaludy Kálmán, Rácz Endre, Zanati Bódog, Horváth Mátyás, Balog Mihály, Bobletter Lujza, Farkas János 2—2 kor., *Győrfy János* 2 K., 40 fillér, *Szalay Gyula, Mörice József, Kamondy Ferenc, Mészáros János, Mann Ede, Lódy Ferenc, Almási János, Wittmann Andor, Schönfeld Imre, Szigeti György* 1.50—1.50 K., *Loránth Gyula, László Ferenc, Károlyi István, Klaff Sándor, Kolonics József, özv. Nyulász Istvánné, Kremer József, Miklós Lajos, Barabás Ernő, Csöngel Pál, Lajuk Ferenc, Gönye Ferenc, Hochhold István, Virág József, Pálovics Gyula, Fodor Károly, Németh Sándor, Wendler Mátyás, Schmedt József, Reich István, Szeiler Ödön, Fábán Dező, Simon Jé-**

József, Nics Lajos, Tömböly Márton, Wendler Lajos, Velekei Antal 1—1 K, Szabó Gyula 80 fill., Vince József 60 fill., Marton Béla, Klaffl Gyula, Németh Imre, Szarka János, Szalay István, Szili Antal, Klaffl Mihály, Böcz József, Horváth Gyula, Csoma János, Simon Sándor, Georgovics József, Röh Pál, Somfeld Imre, Tóács Mátya, ifj. Reich Imre, Nagy Gyula, Molnár Lajos, Németh László, Sulyok István, 50—50 fillér, Kosa Miklós, öv. Ernst Józsefné, Gersey Ferenc, Inzsel János 40—40 fillér.

Hock János Szombathelyen. Hock János orsz. képviselő a kőbányai aranyászu plébanosa h. hó 22-én Szombathelyre jön. hol az „Urania”-ban nagy feltűnést keltett, pompás darabját, a „Mégválto”-t személyesen olvassa fel nekik.

Talajdon elleni kihágás. Cigányai a kezük ügyébe akadó szarvas állatoknak igen nagy elleneségei. Egy történt e hó 14-én Kolompár Milivel, a Józsi cigány élete párvál, hogy a meteri utcában hazafelé tartott, a mikor Guttman Adolfné háza előtt meglátott egy fekete tollu tyukot, a mely annyira megtetszett neki, hogy a keze ügyébe esett a szegény pár. Szerencsés ennégre észre vette a tyuk tulajdonosa a tulajdon elleni kihágást és feljelentette a cigány asszonyt a járásbírósnál, a hol majd parnpra beinvítájak.

Krisztnakos legényke. Sövári István jános házi lakos szolgalmában álló Szabó Eszter igen megtetszett egy ottani fiatal embernek, a 18 éves Soponyai Józsefnek, a ki e hó 12-én bemászott a Sövári portára és összejött a leánygyal, a ki e városiakon nem vágyainak ki elegítésére szorított. Az esetet feljelentették a járásbírósnál.

Talvaj elcsúszok. Beköszönött a tél apó, még pedig erős hideggel e országos havazással, ezt érzik a celldömölki kőbányások, kik úgy segítenek a bajon a hogyan tudnak. Kolompár József január 12-én este 7 óra körül a celldömölki apásági bir okról ellopott egy darab 18 méter hosszú, 10 koronás, azaz 56 centiméter vastag elő akácot. Igaz, hogy egy kevés faradságra került a fa kivágása és elhordása, de hát a sátor nagyon szűlős, ott pedig jól esik az akácfa megénegel végignyújtatva nézni a sziporkázó tüzeillagokat. Karosult kivinságára a közbég eljárásságnak az eset feljelentve lett.

Börtövesz a járásban. Kiskocskon és Egyházasbányán a múlt héten fellépett a sertesvez. A zárlat e községek fogamatostitva van.

Köszönet nyilvánítas. Mindazon szives közreműködőknek, a kik a kat. Legényegylet ez idei működéséi előadásának nem remélt sikeréhez akár mint szini szereplők, akár pedig a szinpad ruházathoz, avagy a szinpad díszítéséhez, felállításához kegyesek voltak szives áldozatukkal, hozzá járulni, ezuton is hatás köszönet mond az egylet elnöksége. Celldömölk, 1912. január 17. Bón János egyleti elnök.

A tanitók passzív rezisztenciája. Magyar ország állami tanitósága meg decemberben országgyűlt Budapesten, hogy jelenlegi szomorú helyzetéről illetékes helyen lezámoljon és azon lehetőség a huszadik század viszonyaihoz méltóan segítsen a közoktatásügy vezetőségére. Minthogy segítségük ennégre még a legcékegyebb sem érkezett hozzájuk, január 1-től kezdve kimondották a passzív rezisztenciát, melynél fogva addig mig helyzetük elviselhetőbbé nem válik, az állami tanitóság visszaszűnik minden ingyenes társasági és kultur mozgalmi tevékenységtől, nem tanít asszababákat, nem vezet továbbképző tanfolyamokat, rabokat, katonákat nem oktat, ifjúsági olvasó és gazdálkodók nem alakít, a meglevőket munkájában nem támogatja, dalosköröket nem vezet, könyvtárakat nem kezel, jótékony célokra nem gyűjt. Pedig különösen kisobb köznevelő iskolákban a tanitók ilyenentű működésükkel a me nagy

gyenfojtja különösen azoknak, a kiknek módjukban lett volna e tanitókadályozni és mégsem tettek egy lépést sem, hogy az anyagi gondoktól lehetőleg megszabadítsák a kultúra alapvető munkásait. A mit kérnek, az jogos kívánalmuk, merséket követelésük teljesítése el nem odázható, a négy középiskolát végzett állami tanítókat javalmazásért egy oklevéllel bíró tanító csak megérdemli?

a múlt év végén alakult a Griff-szallóban, a jövő hónap közepén működésbe lépésével egybekötött tánevigálat rendez, majd alkalommal színi előadást a „Börcsianer” című egy felvonással

vigjáték és esetleg különböző szavazatok. A műsor még összeállítva nincsen, de legtovább közzététel leas a szereplőkkel egyetemben.

A palackok kötelező hiteltelisége. Az 1907 V. t. c. rendelkezése alapján 1909-ben adta ki a kereskedelmi miniszter azt a rendeletet, mely a szeszese italokat tartalmazó és az üzleti forgalomban szereplő zart palackok hitelteliséget tárgyazza. Ennek a rendeletnek eredetileg 1911. jan. 1-én kellett volna hatályba lépni, azonban az érdekeltek kérelmére az életbevitelét 1912. jan. 1-ére lett elhalasztva E szerint e naptól már csak a hiteltelítési jeggyel ellátott üvegekben lett volna szabad szeszese italokat árusítani, azonban ez a kényszer most sem következik be, mert a hivatalos lap december 29-iki száma új rendelet hatályon kívül helyezi az új rendelet életbe lépését idejét 1913. évi jan. 1-ére teszi. A rendelet tehát nemcsak haldasztó hatályú, de a kereskedelmi miniszter ugyanígy fejelembe véve azokat az észrevételeket melyeket Kálmán Gusztáv államtitkár elnöklése mellett megtartott ankét alkalmával az érdékeltek képviselői felhoztak, az eredeti rendelet több pontját módosította. A lényegesebb módosítások a következők: A prszgővel a likőrökkel töltött palackok kivételnek hi elvételési kényszer alól, az eltérési batar úgy e, mint felfelé pontosan meg van állapítva a palackokon ki lez tüntetve. Továbbá gondoskodva van a detilkerekedők kárlatásának elhárításáról a mennyiben ki van mondva, hogy ha a kereskedő bizonyítani képes, hogy a hiányos palackot nem ő töltötte meg, a hiányt a palack megoltója, ha az magyar állampolgár és nem a kereskedő vonaték felelőssége. A bizonyítók e tükintben palack megtöltőjének nevével elható dugasz és egyéb záró készülék vagy vignetta közzététel. Végül elterőleg az eredeti rendelet kimondatik, hogy a rendelet áthágól nem hivatalból, hanem csak a vevő feljelentése esetében üldözhető.

Az orsz. közkét Tanács új tagja. A vallás- és közoktatásügyi miniszter vármegyeenkiből dr. Békési Remig ziret apát es. dr. Antal Geza ország képviselőt az Orsz. Közkét Tanács tagjaivá, 1911. okt. 1-től 1916. szept. 30-ig terjedő, 5 évi időszakának tartamára kiválasztta.

Mány ügyvéd van Magyarországon? Az elmúlt évben Magyarországon az ügyvédek száma újabb lényeges szaporodást tüntet föl, amennyiben 800 al gyarapodtak a fiskálisok, a mi 13 százalékot tesz ki. Az ügyvédek ez idő szerinti létszáma meghaladja a 7200-at. Az 1910. év végén 6400 volt a fiskálisok száma. Magyarországon 1800-al több ügyvéd van, mint a nepesebb gazdag, ipar és kereskedelem tekintetében aránytalanul fejlettebb Ausztriában. A jövő év folyamán előreláthatóan újabb 1200—1500 ügyvéddel fog szaporodni a státusz. Az ügyvédek számanak ezt az indokolatlan szaporodását az ugynevezett szervezeti novella javaslatára vesztük vissza.

A gőzgépközlelők és káruzfűtők legközelebbi képzési vizsgái Sopron febr. hó 4 napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi pályanyelepen fognak megtartani. A kéllően felszerelt vizsgálati kerények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendő Deák-ter 8.

Krisztnakos. Az eperjesi jogakadémian az 1911-1912. tanév II-ik felére a beiratások az 1912. január 7-iktől 19-ikéig eszközlendők, az előadások január 23-án veszik kezdetüket. Utoljosa felvételnek január 20-22. napjain dékani írásban pedig tanári-kari engedélyvel lehet helye, a kik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az erettségi bizonyítványt, a kik pedig az egyetemokról vagy más jogakademiákról lépnek ki, azok eddigi leckekönyvüket és távozási bizonyítványt tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. A féltévi tandíj 50 kor. Evangélikus lelkészek, tanárok a tanitók fiait — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — mind a további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai halgatók váhastelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményében ebéd- és vacsoráért a második felévben 108 kor. fizetendő. A joghalgatók a tápintézetben havonként is beléphetnek mely esetben ebéd és vacsoráért 19 kor. fizetendő. A reggeli díja havonként (telj) 8 kor., (kávés) 5 kor. Az arra érdekesek igényt tarthatnak a Collegium által évente kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a legközelebbi tápintézetű tápintézetű díj elengedése s jelentékeny alapítókával rendelkező „Jogás segélyegylet” támogatására. A jogakadémiai ifjúsági, valamint a collegiumi nagykönyvtár a halgatók részére áll. A karácsonyi és féltévi szünetekben mindennemű felvilágosításokkal, levélbeli megterésére, az akadémiai igazgatósága. A társai ág. hiv. év. egyhásközellet eperjesi és Colligiumának jogakademiáján — a hazai ág. bit. év. vallásfelekeset ez egyetlen ilyenmű tanitóság. — az 1911—1912. tanév I. felében a következő tanárok működtek: dr. Mikler Károly dékán, dr. Ereki István, dr. Flórián Károly, dr. Hebelt Ede, dr. Horovité Simon dr. Res Mihály, br. Obatko Dávid, dr. Szivávik Mátyás, dr. Máriássy Béla, dr. Maléter István. Az 1911—1912. tanév első felében a jogakademián összesen 800 hallgató volt beírva, úgy hogy a halgatók létszáma tekintetében ez a tanitóság hazai tis jogakademiák között az első helyre emelkedett. Az akadémiai ifjúság egyesületei a jogásztanúlet, segély egylet, élénk működést fejtettek ki. A városban egészségés és nem drágakakások elegendő számmal állanak rendelkezésre s az ifjúság ellátása jutányos.

szabó gyula a gyorsvonatokon. A Máv. igazgatósága már évek óta kísérletezik, hogy a gyorsvonatokon is járasson harmadosztályú kocsikat. Ezeknek a kísérletnek eredményeképpen elhatározta a Máv., hogy némely vonalokon különösen ott, ahol a pályaság elég erős a hosszabb gyorsvonatok járatására azokat vonalakat, amelyeket leginkább használni az utasok között, felszerelnek harmadik osztályú kocsikkal. Betóty László kereskedelmiügyi miniszter nyilatkozott is erről az újtjáról a kijelentette, hogy egy gyorsvonatonál legközelebb bevezetik a harmadik osztályú kocsikat.

Apálatok beszerzése. A községekre nézve igen fontos kérdésben intézkedett legutóbb a földmivesügyi miniszter. Az 1894 évi XII. t. a. értelmében a közös használatra szánt apálatok beszerzéséről a községek kötelesek gondoskodni, a beszerzés pedig az ölközség feladata, mely beszerzési kötelezettséget a költségvetésbe kötelese állítanak. A földmivesügyi miniszter úgy intézkedett, hogy az apálatok beszerzése a költségvetésbe beállítva nem volna, a beszerzés a költségvetés jövahagyásaiig is teljesíthető.

Élő vendéglős. Kmeneménihelyi vendéglőmet részeg okokból a hosszartozó melléklettel mekkel együtt szabad kézből önkéntes árverés útján február 5-én déltan 2 órakor eladom.

Hoffmann Sándor.
Szalóky Zsigmond
szobrász és kőfaragó
Celldömölkön, Sz. Háromság tér.

Sírkövek és legkényesebb igényeket is kielégítő sírköveket, kereszteteket, lépcsőket és a kataszteri felméréshez szükséges előírás szerinti határjelző köveket raktáron tartok Szobrász ipari képzésben folytán abban a helyzetben vagyok, hogy e szakmában Vágó munkákat is jutányosan végezhetek.

Szives pártfogását és raktára megtekintését kéri

Szalóky Zsigmond
szobrász és kőfaragó.

Hirdetmény.
A kiscell-kemenesaljai kőskorh építendő két szoba, konyha és mellékhelyiségből álló gondnoki és 1 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló szolgálólakásra a kórházi bizottság határozata alapján pályázatot nyitottak. Felkértem mindezeket, a kik az építésre pályásni kívánják, hogy zárt ajánlatukat 1912. évi január hó 31-ig bezárólag alulírott nál benyújtsák sziveskedjenek.
A tervezés és költségvetés a feltételekkel együtt a kórházi irodában bármikor betekinthező.

Celldömölk, 1911. dec. hó 16.
Dr. Porkoláb Mihály
kórházi elnök.

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank zármérlege.

Érleg számla, 1911. december 31.

TEHER.

VAGYON.

				Kor.	fil.					Kor.	fil.
171	Pénzkészlet 1911 dec 31.			58665	93	1	Részvénytőke			400000	—
174	Váltakölcsön	2359284 65				89	Tartalék tőke	119500.—			
179	Leírás	4440.—	2354844	65		52	Rendkívüli tartalék	46770 26			
166	Jelzálogkölcson	369251 —				188	Ingatlan tartalék	5000.—			
151	Kezeskölcson	25569 —				62	Értékp. árcsök. alap	4300.—			
139	Aruszt. jelz. kölcsön	57223 24	452043	24		164	Arusztály tartalék	5000.—		181570	26
168	Arusztály		351828	36		182	Iskola alap	1000 —			
173	Polyó számla adások		103349	56		187	Betét	1408394.03			
192	Értékpapír		218147	20		189	Takarékbetét	18504.—			
160	Giró O. M. B.			63		173	Hitelezők folyósszámlán	277898.—		1705678	03
188	Csekk, m. kir. posta		875	41			Bankk. b. biztosítás	5887.—		1278661	82
180	Atmeneti visszi. kamat		9128	98		169	Visszeszámitolás			17265	52
175	Atmeneti kamat	2954 63				174	O-ztrak m. Bank mellékhely			7800	—
172	Atmeneti jutalék	2980 20	5884	83		172	Jutalékok			272	—
175	Értékpapirkamat		2933	66		184	Kifizetlen osztalék				—
163	Áruház	57000.—				175	Atmeneti kamat	23978 50			
191	Ingatlanok vasuti raktár	20000 —				162	Atmeneti adó	2766.97		26745	47
71	Bankpület	30000 —	107000	—		193	Nyereség			57779	77
162	Butor felszerelés		4000	—							
			3670272								87

VESZTESÉG.

Eredmény számla, 1911 december 31.

NYERESÉG.

				Kor.	fil.					Kor.	fil.
186	Betétkamat		53669			181	Mult évi jövődelem áthozat		8766		
163	Betétkamatadó		5366			175	Kamat	25810.38			
175	Atmeneti kamat		23978			175	Kamatok	208762.86			
154	Lakbér		1000			175	Értékpapír kamat	9404.—	238477		
180	Visszeszámitolási kamat		78404			172	Jutalék		868		
177	Fizet-sek		11384			172	Atmeneti jutalék		2980		
179	Leírások váltóknál	4440.—				185	Hazbér		5169		
160	Butor és felszereléseknél	470.—	4910			180	Atmeneti visszeszámitolási kamat		9128		
162	Adók		11385			176	Tegnapgyáron nyereség		4340		
172	Jutalékok		7300								
190	Üsl. költség		4406								
143	Drágasági pótlék		439								
168	Napidíjak		2164								
192	Értékpapír arfolyam veszteség		2548								
193	Nyereség		57779								
										264680	76

Katonai Fülöp s. k. ügyvezető.

Bárdossy Imre s. k. pénztáros.

As igazgatóság: Hácsky Sándor s. k. elnök, Berzenyi Jenő dr. s. k. alelnök, Silberdorff Sándor s. k., Nunkovics Dénes s. k., Frisch Gustáv s. k., Horváth Ernő s. k., Varga Gyula s. k., Leagyel Mór s. k., Brunner Ferencs dr. s. k., Deutsh Samu dr. s. k., Heitthéssy Elek dr. s. k.

Felügyelő bizottság: Ezen szárazmadas számadatait az előzőleg megjelent leltározás után a fő és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat mindenbe megegyezőnek találtuk.

Maróthy László dr. s. k. elnök, Scheiber Zsigmond dr. s. k., Remete Dénes s. k., Hónig Sámuel s. k.

00000000000000000000

JÓL JAR,

ki velem kezd!

Finom, fess, elegáns
és olcsó cipőt kap

GOTTLIEB IZIDOR

„Turul“ cipőraktárában

00000000000000000000

Bágy-utca